

"Istarska Riječ"

vi svihog četvrtka međe
i drugog četvrtka donaša
u primi prib. „Midi Istrina“
ispisati za tuzemstvo iznosi
da bira na godinu, a za
časopisno 25. lila. Ured
i uprava lista: „Trst
Casati 20. L. telefoni: H-12

ISTARSKA RIJEĆ

Tijednik za pouku, gospodarstvo i politiku Istarskog naroda.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga svu pokvari!“ — Narodna poslovica.

Što ne zna ministar Casatii?

Ministar Casatii jamačno ne zna, što je u aprili god. 1595. dogodilo u Vratu, kod samoga Beograda. Ne, on to ne zna. Pa otkuda? da zna? A dobro, je da zna! Evo nas, dakle, da mu to u nekoj riječi ispričamo:

U dvanaestom stoljeću, jednu stotinu godina prije, nego što se Istarsjani rodio, kada Aližhieri imali su Šrbi jednoga velikoga Svecu. Taj se Svetac zvao — Sava, jer je bio jedan skupnik vladara i on je još kao mladić estavio očiščenjivski dver i povukao se u samostan i iz knjiga i svojih visokih nadučinjivačkih načina, kako će najbolje ugoditi Bogu, ravnopravno koristiti svome srpskome narodu. Naiglavijine i najvećanstvenije dijelu, stao je onaj Božji čovjek izvrsno, jeste u tom, to je ovom srpskom narodu za svu remena zaštito njegovu narodnu dušu. On je svome narodu pod ekviku narodnu i nezavisnu, on je kao prvi nadbiskup obilazio se srpske krajeve i putio narod, kako će se odzetiči čist i svijestan. On je narodu bio knjiga prosvjetitelju, koja ga je digla i proslijedila.

Malo ima u svijetu lica, koja su ušla u historiju naroda; kašto je to ušlo sveli Sava i dušu svoga naroda. O tome svom Svetiju narod priče sva sila legenda, i koji je vidi u koliko je cijeni država toga svoga velikog apostola.

Prošle su stotine godina iz njegove smrti, ali njegova je uspomena bila u našu dušu uvijek živa. I došlo je vrijeme, kad je sav srpski narod pao pod turski jaram, kada je bio primoran, da se u pečinama, dupljima i po planinama sakriva od arijatskog kolumba. Uzasne su bile one prilike, ali nad njima nije gubio ni vjere ni nade. Nije klonjalo i ocajalo, jer jao ga je sve ostavilo, jedino je ipak ostalo: grob, u komu su bile sahranjene moći velikega sveca Sava. Taj se svećev grob nalazio u gradu Mileševu i narod je sa svim stranama srpske zemlje polazio onama, da se pokloni svome vjelinom Svetitelju, da u njega izmolni koju milost, da mu se nad grobom rasplače. To obilazjenje groba sv. Save trajalo je punih dvjesti godina nakon bitke na Kosovu. Vraćajući se sa svećeve groba kući, Srbi su svaki put osjećali jači i uporniji u svojoj vjeri, da će jednom i on postati slobodni i svosi.

Sve su to gledali Turci. Oni su od prvog početka, tek što su zavladali srpskim narodom, misili i vjerovali, da će ga assimilirati, to će reći, da će ga male ponosno zvesti na to, da se potvrdi. Kad famo... sto je, to su Srbi svu više dizali glave. A vjeronje, govorili Turci, krvav je bio onaj Svetac u grobu, u Mileševu.

I sad se dogodilo nesto, što bi g. ministar Casati trebao da zna.

Pod konac 16. vijeka bio je u Carigradu velikim vezirom Sinan pasa. Taj Sinan pažio je pošto po to da Srbi savdine, da ih ukroti, da ih poturci. On je dekabru ljeta od Srba da napravi ono, što bi sada g. Casati isto da napravi od nas. Jugosloveni htio su, da ih iznaruđi. Ali onaj turski ministar nije u tu svrhu izdak nikakove skolske reforme, već je poslao svoje lude u Mileševu, s načinom da iskopaju moći svetoga Save i da ih prenesu u Beograd. Ta se zatovrjed izvršila, i kad su svete moći stigle u Beograd Sinan pasa naredi, da ih se užlijem u Vraćaru javno spali i da se njihov pepel rasprese na sve strane. I ta je zapovijed izvršena u aprili 1595. Kosti sv. Save spaljene, pepelo razasut na sve strane — pa što se postiglo? Postiglo se upravo obrnutno, protivno. Dok tada je samo Mileševa bila grobom sv. Save; otada je svaki kamen, svaku gradsku zemlju emponirala Srbe na velikog Svecu. I više nego ikada nosio je Srbi svoga Svecu u srcu svome; gdje god se nahodio, tu mu se on klanjaše i moljase mu se.

Za Sinan pašom povela se bila prije jedno tridesetaka godina i Austrija, koja je, kako je poznato, devedeset godina bila zabranila Srbinima svetkovanje blagdanom sv. Save, čime je bila navukla na sebe još veću mržnju svoga srpskog naroda. A znamo, što se nekoliko godina kasnije rođilo to da se strahovite mržnje.

Ni spajljenje moći sv. Save u Vraćaru kod Beograda ni glupe austrijske zabrane nisu mogle ubiti srpske duše i to s jednostavnog razloga, što se duša ubiti ne da.

Ovi bi već jednamput morao da upamtiti novine, u zatvorene skole, tjerali naši ministar g. Casati...

Govor našeg nar. poslanika dra. J. Wilfana DOPISI

na sjednici interparlementarne unije
u Bernu (Švicarska), dne 23. augusta 1924.

(Svetskiak. — Vidi broj 41 od 11. t. mja).

Lako se zatim opeti takvi pojedinici utidjem svijetu zdravaju u mase, ipak se pitanje takovih manjina ne može da uspostavlja sa pitomnjima, koja su prikazana ovde u Evropi. Pitanja evropskih manjina nastala su uslijed toga, što su se stvorile nove države i pitanjem među starih država. Tu dolazi prednapihljak manjine, novi položaj, jer se je premjenila državna suvereniteta nad teritorijem, na kojem on stanuje i koji ne zapusta, na kojem je on domaćin (autohtonom).

Manjinsko se pitanje u Evropi — ako ga pitanje u tom smislu — posvema razlikuje od manjinskog pitanja u Americi. Dakle, za manje manjine, koje su nastale uslijed promjene državnih medija i koje bi se mogle nazivati domaćim manjinama, bilo bi moralo zaključiti manjinske rezolucije i potom bi bio mogao g. Burton da opusti svoje predrasude. A nitи za evropske manjine ne bih bio previše da naglašujem kriteriju takozvanog domaćinstva (autohtonosti), premda bih u tom savezu — u koliko se liće slavenske manjine u Italiji mogao da upozorim, da je već najmanje 1400 godina nastanjena u svojim sadašnjim teritorijima. Za nekoje historijske nazore to je vazda malosten, jer smo mi po njima još uvijek samo tudinje i doseljenici. To se događa koliko slavenski toliko nještački manjini u Italiji.

Budući da smo radi promjene državnih granica uključeni u drugi, i to nacionalni državu, treba da iz toga izvadimo potrebne posljedice. Sto treba u prvom redu imati pred očima? Manjinska prava kao kolektivna prava, koja se ne odnose samo na pojedine fizične osobe i njihove egzistence. Tu se u prvom redu radi o pravu uzdržanja i gađenja narodnosti kao kolektivne blagodati u vezi sa životom i djelovanjem narodne eklezije bez obzira na državne granice. Samo takvo pravo možemo da primimo. Po mojem uverenju, sam takvo pravo može da odgovara današnjim nazorima o čovječijem dostojanstvu, o pravu do slobode i do slobodnog razvijanja (Obdoravanje).

No da se la nacija oživovore potrebitno, da naša skupina ozbiljnije shvate svoju značajnu, to će se zaključilo u kodanskom rezoluciju, ono mora da postane od rječi — fakta. Nije dostatno, da pojedine kupine izvještavaju svoje vlade o zaključima. Ako vlasti dobro razumijevaju svoje zadužbe, one će biti i bez pojedinih skupina dobro informisane o zaključenju naših konferencijskih. Ne ide se toliko za tim, da se informisne vlade ili parlamente o našim zaključenima, koja se žele za tim, da pod upitnikom naših skupina sami parlamente poprimaju, a u Kodenju (Kopenhagen) je mnogo parlamentarnih skupina jednoglasno glasovalo za rezoluciju, ali nije mi poznato, da bih bila niti jedna kušala da pretvara ono, što je obodrila na spomenutoj konferenciji, u zakon u svojoj državi. Gledajući svoje osobne mogu dospomenuti, da sam predložio italijskom Parlamentu rezoluciju, koja se oslanja na kodanske zaključne. Zapravo to nije bila moja zadužnica. To je to samo u našem jeziku. Tko ne to učini bit će kri, da će mu se dijete poučavati SAMO u italijskom jeziku i da na našversku škole ne će znati ni citati ni pisanje u našem jeziku. Roditelji! Na vama je velika odgovornost, Vi apsolutno ne smijete dozvoliti, da uslijedi vaše nemarnostni dodje do toga, jer biste time očito dokazali, da vam nije stalo da budućnosti vaše djece i da što bi bilo najžalosnije — obdoravate Gentilijevu školsku reformu, kojoj je glavna svrha da izmarije našu mladež. Roditelji, tražite svoja pravila. Zahtijevate od školske uprave, da se vaša dječja barem u dodatnim satovima poučavaju u materinskom jeziku. Ne bacajte na sebe sramotu, jer će vas kasnije vlastita dječja prokljaniti u prosviti! Držite se uviđaj g. »SLAVENSKO DJETE U SLAVENSKU ŠKOLU!«

Našim majkama i očevima!

Stojimo u predvečerje otvorenja osnovnih škola. Za koji dan započet će upisivanje djece u školu. Roditelji školske djece su dužni, da kod upisa djece podnesu ravatelju dotične škole PISMENI zahtjev, da se njihova dječja poučavaju u dodatnim satovima u materinskom jeziku. Tko ne to učini bit će kri, da će mu se dijete poučavati SAMO u italijskom jeziku i da na našversku škole ne će znati ni citati ni pisanje u našem jeziku. Roditelji! Na vama je velika odgovornost, Vi apsolutno ne smijete dozvoliti, da uslijedi vaše nemarnostni dodje do toga, jer biste time očito dokazali, da vam nije stalo da budućnosti vaše djece i da što bi bilo najžalosnije — obdoravate Gentilijevu školsku reformu, kojoj je glavna svrha da izmarije našu mladež. Roditelji, tražite svoja pravila. Zahtijevate od školske uprave, da se vaša dječja barem u dodatnim satovima poučavaju u materinskom jeziku. Ne bacajte na sebe sramotu, jer će vas kasnije vlastita dječja prokljaniti u prosviti! Držite se uviđaj g. »SLAVENSKO DJETE U SLAVENSKU ŠKOLU!«

Zadružni tečaj

—Zadružna Zveza u Trstu prirediće mjeseca novembra i decembar o. g. zadružni tečaj i to u Trstu. Kaži želi posjetiti tak tečaj, neka upravi odgovarajuću molbu na Zadružnu Zvezu u Trstu (Torre bianca 39, I) i to najkasnije do 15. oktobra g. Molbi treba priloziti preporukom one zadružne dionice posjumljice, u čijem se djelokrugu nalazi molitve, te svjedočištu pučke ili druge jednake ili više škole. Siromštin je učesnicima i u granicama raspoloživih sretstava — osigurana potpora.

Oglas stope 4 lira

za svaki centimetar vlastne u širini džungla stupca. Za višekratno uvrštenje daje se zadan popust od 50%. Plaća se u dva dijela — i u dva dijela o tri. Dopis se salju uredništvo, a novac upravi. Nefrankirana se oplata ne primaju, a ukopisi se ne vraćaju ni u kojem slučaju.

IZ RIJEKE.

Dvije »Santa Entrade«, Himna riječkih trgovaca. Kongres. L'anima della stipe. Tresat-riječka Kalifornija.

Posljednji put sam van ispričao, kako je ono prije pet godina došao na Riječku d'Antradi, sa svojim južnim legijerom. I nismo pomislio sam, da se onaj njegov triumfni ulaz u naš grad zove još i danas: la Santa Entrada.

Danas sam pa tako sretan, da van mogu natukniti nešto o jednoj drugoj. Sante Entradi, koja se još ovih dana izvršila također na Riječi i to gotovo na samu petogodišnjicu na prve, slavne i nezaboravne.

Una prva Entrada ušla je u grad sa zapada via Ronki, a ova druga se istoka sa strane Tresat-grada. One prvu vodio je d'Antradi, ova druga vodili su bratice Trećoredi. Kod one prve Entrade plevalo se:

Va fori di Fiume, va fori Crotova!

Le case de Fiume, vien drento Crotova! a kod ove druge Entrade šaptalo se sve u kosačstvu:

Vien drento a Fiume, vien drento Crotova! le nostre botiglie ze tatte per voi...

Ukratko: prva nam je Entrada donjica: eja! ejat! alat!, a ova druga: dinar! dinar! tralala!

I narod kupovao, kupovao i kupovao a nezasićivi riječki trgovci tri sebi ruke govorili:

Questi si che ze provedimecenti, altro che quei de Roma...

Nezavjalnici! Ingrati!

A kad je zavjonal podne sva ona jugoslavenska Santa Entrada proslila po restauracijama i gostionicama i udri, brate, nek se harat...

U nekoj vezi s ovim bit će i oni naši, što ga pisano, da se ovi drže napomenutog prigorova, i da predrasude, da taj argumenat nema niti akademsku temelju, dakako, premda s druge strane manjine ovih država ne mogu da polazu ka na led svoja egzistencija prava da ćečaju, dok se polozaj nijehove države posvema uredi, i da kasnije i njihov dodje do pravednog rješenja. U tom slučaju moglo bi se desiti, da takove manjine neće prestanu postojati na svijetu. U tom pogledu govorim posve objektivno. Zaista ne bih, da time kažem nesto nepriznato svojim braću. Slavěnima, kašto nisam to pavši rekao u prilogu Nijemaca.

Konolidovane pak države nikako ne mogu da se drže napomenutog prigorova, i da predrasude, da taj argumenat nema niti akademsku temelju, i tako su funkcije bile podijeljene: i jedna strane Riječine, rizići, gulaši i tripe, a drugi druga ona monumentalna općinska gradina. Tako se eto postizava pareggio u bilanci. Tako se eto pokazuje sporazum italo-jugoslavskog na djetetu.

Dok se je riječki kol-đarski i nekoldarski učilićima ili riječima prekomorsog jugoslavenskog svijeta; dok se po svim uglovinama obilježio, holokaustog grada orla naša hrvatska riječ, kao u minute dane magar-kirilice hrvatske vladavine, tako da će činilo, da i stare zidine gradskih namiguju starim znacima i da im govorite: — O to se vi! Blaženo oči, koje vas vide!... dok se, velju, grad tresao od te strahovite, jugoslovenske invazije, došlo se u gradskom kazalištu sveta jedna tiba i gudanjiva ceremonija. Tu se okupili članovi društva Dante Alighieri. Bilo je mudro nijima i nešto Riječana, dakako gospodica i godspodica, i Sveti ćečali, što će biti...

Jos se ne vide oni, koji će govoriti. Oni su pozornici, iz zastora, koji je spusten i čekaju, čekaju — najzadaju se zastora, iako da se isprava nisu vidjeli noštisti po tek podlje, kad se opet napomenuta prilidnina vidjeljala se u koljenima, pa kako se je zastor dospao sve više i više, ali je lako publiko mogla da razberi vrednost, dok je publike mogla da razberi vrednost, pa prsa, pa brade i naizgad glave i noge. Ecclencia i razini drugih onjovycovo, koji su na pozornici čekali obiljetni aplauz. Taj aplauz bio je istinski silan, gromoran. Tu su vam, gospodo moja, bila dva cijela ministar, Casati i Nava, i jedan ex minister, senator Riva, i tolka druga latinska gospoda, a medju njima, daka i naš neminovni star — Hofrat. I naš Andre je bio tamo i naš Nino. Svi su bili.

Najveći govor izrekao je bivši ministar i senator Rava, koji je ujedno i predpodsudnički društvo Dante.

R. Rava izrekao je mnogo lijepih riječi, mnogi zvanični fraza o riječkoj duši — dell'anima di Fiume — ali svu što je rečao, mi smo već 1000 puta čuli. Sve nije bilo drugo, no jedan dio je publike mogla da razberi vrednost, dok je ovom trenutku sveta strnja i blažena džuma, da je duša na drugome mjestu, a u riječkim butujima. U ovom času dok je vrednost, svakim vam je ducan, kao kakav neviđen provizorijski, prepun jugoslavenskog svijeta, a ovi trgovaci, koji taj svijet služe, svijetle se oči i blistje kao najsjajniji transparenti. Kroz te transparente eto pređe, pređe, pređe fiumanska džuma, u ovom trenutku sveta strnja i blažena džuma, i zamujljivo sustavno jugoslavenskih dinara. To je jedina istina, a sve drugo. Sto smo ono revali, vi kazali ili sto ste o tome čuli pripremljati, to je tog, koji se daje mjesto svijete, i kako bi se italijanski reklo: formajo per ravanjo.

Ministar je Casati gledao nekoliko vremena isti kost. Njegov je govor bio — bez zamjere budi rečeno — naihodisniji, i ja sam dok je on govorio, povlačio očima po pozornici, i tražio — naše govor liše... (Grotić, Andreta, Nina i t. d.) I gledajući to naše otalo lije, ja sam se krstio i snehivao, kakav li je desto puta slučaj veliki maistor! Tko bi

Domaće novosti

Narodni koledar za Istru „Franinu i Jurinu“ za godinu 1925.

Istarska književna zadruga - polžila nam je na stol lijepi krasni dar: Narodni koledar za Istru „Franinu i Jurinu“ za godinu 1925. Zadružna knjiga! Ima 214 stranica i dva deseta ljetnika! Stilo praktično, poučno i svakovrsno. Osobito za našeg seljaka i seljakinje ima vrlo mnogo praktičnog materijala, tabele i članak te receptu za kuhanje, koje su već prokušale Luca i Mara. I ovog i onog - svega ima! A slike! Narodne nošnje iz Istre, slike sa izbornim sastankom, ranije slike Franine i Jurine, Luce i Mare, te slike o velikim životinjama, izumrlim pradavnini, i jedno veliko znamenje! Potam opis koledara donosi cemo u narednom broju Istarske Riječi. Za danas je došta, kada kazemo, da se sa Franinom i Jurinom ne može više niti govoriti, jer im je ljetnik udario u glavu. Samo se smiju i pjevajući idu od sebe do sebe, te raspodravljaju koledare. Čine ih vatretno niska, tako da ga svatko može da nabavi.

Glavna skupština „Djake Matice“ u Trstu.

Prošle nedjelje obdržavala se II. glavna skupština „Djake Matice“. Skupština je bila otvorena dujo posvećena državstvu na blatu i državu. Školni fond, državni i državni trgovac, magistrat, fer, državni Istran, Slovenski djaci savez iz Gorice, Istarski slovenski srednjoškolarci, u Italiji Djake klub Nikolja Tommaseo u Trstu itd.

Skupština je otvorio predsjednik g. dr. I. M. Tok, koji je na prije pozdravu prisutne, a zatim se osvrnuto na velevaržnu zadužbu Djake Matice i njeno poslovanje u mnoštu školskoj godini. Broj srednjoškolaraca i visokoškolaraca raste u godine u godinu. Naše se dečije učilište veli predsjednik — nalazi u velikoj materijalnoj stiši. Da je tome uistinu tako, to nam najbolje dokazuju ova činjenica: Lanske godine primila je Matice molbe za preko 200.000 lira potpore. Na koncu govora sjetio se i počinje Anđe Dobiće, koji je na želju svojeg pokonjengog supruge zapustila čitavo imanje Djake Matice.

Tajni Djake Matice g. Božić proglašao je zapisnik zadnje glavne skupštine i izvještaj o državnom djelovanju. U svojem je izvještaju naglašivao važnost jednog jedinstvenog potpornog društva za cijelu Jukoslaviju. Nato je potom ocertao položaj državstva. Prelazeći na prijerno stanje našega školskoga vela, da smo tada imali 10 srednjih škola i da je u to mnogo naših dijaka studiralo na njemačkim srednjim školama. Zatim je potom prikazao statistiku našeg dještva i djakih državstava, visešu podjeljenih potpora itd. itd.

Računovodja g. dr. A. Povh izvjestio je skupštinsku o stanju državne blagajne, o proračunu i obraćenu.

Konakno će prešlo na biranje odbora. Osim par iznimaka bio je ponovno izabran stari odbor.

Ustalak našeg naroda o krsnoj slavi u Opatiji

Piso nam je iz Bihaćine: Poslje euharijskog konгресa na Trsatu, kuda je bilo poljubilo mnogo našeg naroda iz cijele Iste, pozvali su i na krsnu slavlju Ženog Udrženja u Opatiji. Za nas je bilo i jedno čuđi, euharijistički kongres i krsna slava

veliko znamenje, nešto uživana. Osim moramo spomenuti, da smo ostali do suzani na krsnoj slavi, kad smo vidjeli onaj pravstvo, slavenski obred. Kad lomljenja kruha, kašto i kori pjevanja onih ljetnih i drijivih pjesama, naša se duša popela u vise, nadzemaljske stope. Prisega same je neopisiva. Vjerujte nam, da smo za nekolicinu časa zaboravili na sve tuge i nevolje, koje mire našu dragu Istru, jer smo se u duhu naljali onjeg vlasta vječna ljubav i blaženstvo. Večerjava je predstava učinila na nas (nakodjer nabolji utisak). U kasnoj noći zapustisimo Opatiju i otpusimo se preko Učke svojim kućama s posvemšnjim uvjerenjem, da ćemo i mi na koliko nas muciši i prognaniji - uvečer držati i cijeniti svoje stare narodne običaje i krsne slave. Utisak pak, što smo dobilj na krsnoj slavi u Opatiji, ostao je za vazda nezbrisivo u našim srcaima.

Istrani, ne nasjedajte varalicama!

Kako je poznato, svakog je uveljavljano u Sjeveru Ameriku veoma ograničeno. A budući da u zemljama iseljivanja ima sve više svijeta, koji bi htio da se iseli, i to bas u Sjever. Amer. Države, povjali su se u svim tim zemljama, a tako i kod nas, slijeni agenci za kromičenje u Ameriku. Njima lakojevreni svijet nasveda, ali se redovno zlo provede. Američke su vlasti preduzele sve mire da ovakova kromičenja sprječe, a to im lako dobro polazi za rukom, da je vrlo rijedak slučaj uspijevanja kromičenja emigranata u Ameriku. Naoprotiv, često su slučaju da američke pogranicne vlasti ovakve prokromičenje useljenike uhvatile bilo kod samog prolaza granice, bilo u prvim pograničnim gradovima. Takovi nesretnici bivaju osuđeni na redogostnju robiju i onda optuženi u emigraciju iz koju su došli. Američki hrvatski Glasnik kaže da u Američki učest neviši zakona, koji se strože i ne umoljivo primjenjuje na amercikog emigracionog zakona. Uovo nekoliko mjeseci — piše Hrvatski Glasnik — pokušali su mnogi stranci da se kromice doslužuju u Sjevernu Ameriku. Kad pokušali bili su ugaseni, odvedeni u državne tamicice i odusidjeni na godinu i nekoliko mjeseci robiti i na deportaciju u domovinu. Iz tog jasno proizlazi, da bi bilo bolje, da naš svjet ostaje kuću, nego da slua razne agente, koji im obavećuju da će ih prokromičari u Ameriku, dok im u stvari samo izmame pare i prokromičare ih u zator!

Jubilej jednog nacionačnog radnika.

Prošlog ponедjeljka proslavio je g. Spasoje II. Popović, direktor bitoljske dužne Zvezde i nacionačnog horala na slavenkom jutro dvadeset godišnjicu svoga nastavnika i javnog

radnika: G. Spasoje II. Popović rođio se na poslednjem jugoslovenskom teritoriju, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i branitelja hrišćana od turskog nasilja, popa Konstantina Buškog.

Osnovnu školu učio je u Bitoliu, kao put dužnog jugoslovenskog teritorija, u Batinu, Štavskom, koji se danas naziva područje grčkog vlasti. Sin je protoprezbitera Hadži Vasilija, a unuk čuvenog junaka i bran